KOMENTÁŘ

6. března 2025

Během roku 2024 v kraji vzniklo 5 763 ekonomických subjektů

V Jihočeském kraji se v průběhu roku 2024 zaregistrovalo 5 763 nových ekonomických subjektů, převažující část z nich tvořily fyzické osoby (80,9 %). Naopak v kraji ukončilo svou činnost 5 104 subjektů, z toho se z 92,7 % jednalo o fyzické osoby.

V průběhu roku 2024 se v **Česku** nově zaregistrovalo o 11,2 % více ekonomických subjektů než v předchozím roce, a to celkem 125 391. Počet vzniklých ekonomických subjektů vedených v RES stoupl ve všech krajích republiky; nejvíce se jejich počty meziročně navýšily v hlavním městě Praze (+15,8 %). Naproti tomu počet v Česku zaniklých subjektů byl meziročně výrazně nižší (−68,0 %). Pokles byl evidován ve všech krajích, souhrnně ukončilo svou činnost 99 261 jednotek.

Mezikrajské srovnání zřetelně ukazovalo na skutečnost, že ekonomické subjekty v roce 2024 nejvíce vznikaly v hl. m. Praze (37 167 subjektů, 29,6% podíl z celkového počtu v republice vzniklých subjektů). Praha se také vyznačovala výrazně nejvyšším podílem nově založených právnických osob (46,1 %) z celkového počtu všech vzniklých subjektů v daném okrese. V hl. m. Praze ale zároveň také nejvíce jednotek svou činnost ukončilo (23 403 subjektů, 23,6% podíl). Na celkovém počtu v Česku vzniklých i zaniklých ekonomických subjektů se naopak nejméně podílel Karlovarský kraj (2,0% podíl ze vzniklých a 2,9% podíl ze zaniklých subjektů).

Graf 1 **Vzniklé a zaniklé ekonomické subjekty podle krajů v roce 2024**

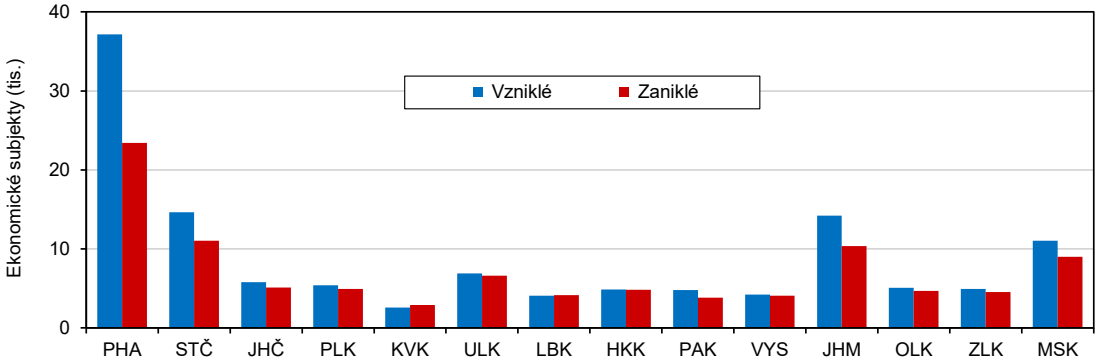

V Jihočeském kraji během roku 2024 **vzniklo** celkem 5 763 nových subjektů, o 504 více než v předchozím roce (+9,6 %). Převažující část ze vzniklých jednotek tvořily fyzické osoby (80,9 %), souhrnně se jich zaregistrovalo 4 661. Meziroční nárůst činil 12,1 %. Velmi výrazně mezi nimi převládali soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona, kteří se na fyzických osobách kraje podíleli 90,2 %. V roce 2024 bylo v jižních Čechách založeno, shodně s předchozím rokem, celkem 1 102 právnických osob. Na vzniklých subjektech kraje se podílely 19,1 %. Výrazný, a to 76,0% podíl mezi právnickými osobami zaujímaly obchodní společnosti, mezi nimi zcela jasně převažovaly společnosti s ručením omezeným. Vzniklé ekonomické subjekty na jihu Čech tvořily 4,6 % ze všech nových subjektů sídlících na území Česka; v pořadí krajů byl tento podíl šestý nejvyšší.

KOMENTÁŘ

Tab. 1 **Vzniklé a zaniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních forem v Jihočeském kraji**

Právní forma	Vzniklé					Zaniklé				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem	**4 385**	**4 829**	**5 109**	**5 259**	**5 763**	**3 146**	**3 226**	**5 120**	**20 836**	**5 104**
Fyzické osoby	**3 326**	**3 642**	**4 025**	**4 157**	**4 661**	**2 752**	**2 849**	**4 692**	**20 366**	**4 731**
soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona	3 051	3 342	3 755	3 693	4 203	2 343	2 509	4 340	19 635	4 309
soukromí podnikatelé podnikající dle jiných zákonů	71	85	70	182	200	264	171	123	165	155
zemědělští podnikatelé – fyzické osoby	75	88	62	118	85	70	76	97	406	149
zahraniční fyzické osoby	129	127	138	164	173	75	93	132	160	118
Právnické osoby	**1 059**	**1 187**	**1 084**	**1 102**	**1 102**	**394**	**377**	**428**	**470**	**373**
obchodní společnosti	787	919	791	799	837	311	279	305	361	289
společnosti s ručením omezeným	777	912	783	789	825	281	256	283	336	266
akciové společnosti	7	6	5	7	7	18	15	10	14	16
společenství vlastníků jednotek	83	101	99	101	72	1	1	1	2	-
družstva	5	2	2	4	5	16	9	10	14	14
spolky a pobočné spolky	162	151	163	181	161	46	45	78	69	44

V Jihočeském kraji během roku 2024 **zaniklo** celkem 5 104 podnikatelských subjektů. Situace byla tedy rozdílná oproti roku 2023, kdy byl na jihu Čech, stejně tak jako v ostatních krajích, zaznamenán enormní meziroční nárůst zaniklých subjektů. Počet zaniklých subjektů v jižních Čechách se ve sledovaném roce vrátil k dlouhodobému trendu, kdy ve srovnání posledních deseti let nepřesáhl, kromě roku 2023, sedmitisícovou početní hranici. Většinou přestávaly podnikat fyzické osoby, jejich podíl na zaniklých subjektech Jihočeského kraje činil 92,7 %. Převážnou část ze zaniklých fyzických osob (91,1 %) tvořili soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona. Právnické osoby se podílely na celkovém množství zaniklých ekonomických subjektů v kraji jen nepatrně (7,3 %). V roce 2024 jich na jihu Čech zaniklo celkem 373, tedy o 20,6 % méně než v předchozím roce; převážně zanikaly obchodní společnosti (289). V Jihočeském kraji se zaniklé jednotky ve sledovaném roce podílely 5,1 % na celorepublikovém počtu zániků ekonomických subjektů.

V meziokresním srovnání v rámci Jihočeského kraje jednoznačně nejvíce podnikatelských subjektů **vzniklo** v roce 2024 v okrese České Budějovice. Nově se zde zaregistrovalo celkem 2 115 subjektů, o 9,7 % více než v předchozím roce. Právnické osoby se na vzniklých subjektech podílely 22,6 %; tento podíl byl mezi okresy nejvyšší. Naopak nejméně nových subjektů vzniklo v okrese Prachatice (385). Fyzické osoby se na vzniklých subjektech Prachatického okresu podílely 81,8 %, tento podíl fyzických osob byl v meziokresním srovnání čtvrtý nejvyšší. V roce 2024 vzniklo téměř ve všech jihočeských okresech více podnikatelských subjektů než v předchozím roce, pouze v okrese Český Krumlov se jich meziročně zaregistrovalo méně (−1,5 %).

V rámci jednotlivých území kraje **ukončilo** své podnikání nejvíce subjektů v okrese České Budějovice (1 585). Naopak nejméně se rušily subjekty na Prachaticku (453). Na Táborsku byl zaznamenán nejvyšší podíl (95,5 %) zaniklých fyzických osob ze všech zániků daného okresu.

KOMENTÁŘ

Nejvyšší podíl zaniklých právnických osob ze všech ukončených subjektů v okrese bychom nalezli na Českobudějovicku (10,9 %).

Tab. 2 **Vzniklé a zaniklé ekonomické subjekty v Jihočeském kraji a jeho okresech v roce 2024**

Kraj, okresy	Registrované subjekty celkem (stav k 31. 12.)	Vzniklé subjekty			Zaniklé subjekty		
		celkem	v tom podle právní formy		celkem	v tom podle právní formy	
			fyzické osoby	právnické osoby		fyzické osoby	právnické osoby
Jihočeský kraj	**154 509**	**5 763**	**4 661**	**1 102**	**5 104**	**4 731**	**373**
České Budějovice	52 498	2 115	1 637	478	1 585	1 412	173
Český Krumlov	14 310	462	374	88	494	470	24
Jindřichův Hradec	19 703	674	548	126	700	643	57
Písek	16 489	605	499	106	534	503	31
Prachatice	11 867	385	315	70	453	431	22
Strakonice	15 308	565	504	61	534	504	30
Tábor	24 334	957	784	173	804	768	36

Souhrnně lze konstatovat, že nejvíce podnikatelských subjektů v rámci Jihočeského kraje vznikalo ve sledovaném roce 2024 na Českobudějovicku (36,7 %), ale zároveň v tomto okrese nejvíce subjektů ukončilo svou činnost (31,1 %). Na druhé příčce v pomyslném žebříčku se nacházel okres Tábor. Na Táborsku bylo nově založeno 16,6 % subjektů ze všech vzniklých subjektů kraje, ale naproti tomu také zaniklo 15,8 % jednotek.

Nejčastěji na jihu Čech v roce 2024 vznikaly subjekty, které se dle převažující **ekonomické činnosti podle klasifikace CZ-NACE** zabývaly stavebnictvím (14,6% podíl ze vzniklých subjektů kraje). Druhým nejvíce zastoupeným odvětvím činnosti byl průmysl (13,2 %). Převážná část subjektů (98,0 %) se zaměřila na zpracovatelský průmysl. Třetí nejpočetnější skupinu tvořily jednotky zabývající se profesní, vědeckou a technickou činností (10,8 %). U celkem 14,3 % vzniklých subjektů (720 jednotek) nebyla určena převažující ekonomická činnost podle klasifikace CZ-NACE.

Nejčastěji v jižních Čechách ukončily v roce 2024 svou činnost podnikatelské subjekty, které se dle převažující ekonomické činnosti podle klasifikace CZ-NACE zabývaly velkoobchodem a maloobchodem; opravami a údržbou motorových vozidel (20,6% podíl ze zaniklých subjektů kraje). Druhým odvětvím, kde nejčastěji subjekty zanikaly, bylo stavebnictví (17,5 %); třetí nejpočetnější skupinu zaniklých subjektů tvořily jednotky zabývající se průmyslem (13,1 %).

Necelá polovina nově vzniklých ekonomických subjektů v Jihočeském kraji (46,8 %) udala **v kategorii počtu zaměstnanců** svou velikost, převážná většina z nich byla bez zaměstnanců (92,3 %). Mezi subjekty se zaměstnanci převládaly tzv. mikropodniky (1−9 zaměstnanců). Svou velikost také uvedla téměř čtvrtina (24,3 %) zaniklých subjektů. Většina z nich spadala do kategorie bez zaměstnanců (94,6 %).

KOMENTÁŘ

Poznámka: Registr ekonomických subjektů (RES) je veřejným seznamem, jenž je vytvářen a spravován Českým statistickým úřadem podle §20 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Obsahuje vybrané informace o všech ekonomických subjektech se sídlem na území České republiky a dále informace o některých zahraničních ekonomických subjektech, které mají vztah k českým společnostem. Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba, dále fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou. RES je průběžně aktualizován daty ze statistických zjišťování a z administrativních zdrojů. Od 1. 7. 2012 se základním zdrojem informací pro RES stal Registr osob (ROS).

Další informace: Veřejná databáze

Kontakt:

Ing. Ivana Vacková
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
E: ivana.vackova@csu.gov.cz
T: 386 718 321
M: 730 518 926